

הצעה להאחדת רישום העבודה בענף הבקר בעמק הירדן

(במקרה זה ענף הבקר) ולזכות את הענף בסוף השנה בתמורת ימי עבודה אלה, גמרה לבלבול רב. יש משקים בהם נרשמת עבודה זו לחובת הרפת ויש שלא, ומצאנו אפילו באותו משק נוהג שונה משנה אחת לשניה. ברור שזה שם לאל כל אפשרות של השוואה.

3. מרעה. את עבודת הרעיה יש לרשום על חשבון המספוא ואת תמורתה להוסיף למחיר הירק. הנמקה: רישום ימי עבודת הרועה על חשבון הרפת שוב מכשיל את אפשרות ההשוואה בין משק עם מרעה למשק שאין לו מרעה. נוסף לזה קיים שוני רב בין משקי המרעה עצמם. יש משקים בהם רועה העדר בלי השגחה בכלל (אין אנו ממליצים על כך) ויש משק אשר בו עוזר הרועה בהעברת צינורות ההמטרה וזוהי עבודה שבמקום אחר נעשית כולה בידי עובדי המספוא.

הוצאת העדר למרעה והחזרתו נרשמת על חשבון ימי העבודה של הרפת.

4. הובלת התחמיץ מהמיכל עד לרפת נוקפת לחובת ענף המספוא והוצאה זו מצטרפת למחיר התחמיץ. הרפת מקבלת את התחמיץ בתור ירק עד לאיבוס. לדוגמה: 300 טון ירק נתנו במשק מסוים 240 טון תחמיץ. יש לרשום אם כן לחובת הרפת 300 טון ירק + הוצאות ההחמצה. הנמקה: יש משקים שאינם מייצרים תחמיץ. זקיפת ימי העבודה של הובלת התחמיץ לחשבון הרפת, שוב מקשה על ההשוואה בין משקים שונים. הכנת תערובת והובלתה.

עבודות אלו יש לחשבן בכסף ולצרף את הסכום למחיר המזון המרוכז. הנמקה: יש משקים הקונים תערובת מוכנה, יש משקים שאין בהם מחסן מרכזי וכל ענין ההובלה הפנימית אינו קיים. הגיוני לנהוג במקרה זה כמו בענין ההוצאות הכלליות, שכרגיל מחייבים בהן את הענפים השונים בצורת הוצאות כספיות ולא בימי העבודה.

6. משלוח החלב. נרשם בכסף ולא נזקף לחש-בון ימי העבודה של הרפת. הנמקה: העבודה בסעיף הזה שונה מאוד ממשק למשק. בעמק

לאחר שנוכחנו, כי רישום בלתי אחיד של העבודה מכשיל השוואת יעילות הייצור בין משק למשנהו, בחרנו בועדה מיוחדת שמתפקידה לעבד המלצות לרישום אחיד כזה (כדוגמה קיצור נית של אי התאמה ברישום הוזכר שבמשק מסוים נרשם יום עבודה של 11 שעות כיום עבודה רגיל).

עובדו גם נורמות להערכת המזונות, אבל היות וענין בקורת ההזנה תלוי בכל איזור ואי-זור בגורמים מקומיים ועונתיים נביא בזה רק את ההמלצות הנוגעות לרישום העבודה.

לכאורה אין חשיבות לדבר, אם מחייבים ענף זה או אחר בעבודה מסוימת; אפשר לטעון כי אין זה מוסיף להכנסות המשק מאומה. למעשה נוכחו כי לרישום בלתי מדויק לחובת ענף מסוים ובמיוחד לחובת ענף הבקר הנלחם קשה על קיומו בלאוו הכי, יש לו השפעה פסיכולוגית בלתי רצויה וממנה תוצאות כלכליות שליליות לענף ולמשק כולו.

מובן שהבעיה היתה יכולה להיות פשוטה יותר אילו הצלחנו לבטל את ההפרדה הקיימת בין חשבונות ענף הבקר וענף המספוא, אולם בהתחשב עם המצב המוזר הנהוג בחשבונות בקיבוצים, הננו מביאים את ההמלצות הבאות לרישום אחיד:

1. השוואת יעילות הייצור על יסוד ימי עבודה לפרה בשנה נעשית לפי היחידה של פרה ועגלה (או פרה ועגל). הנמקה: ברוב המשקים שווה כיום מספר בני הבקר למספר החולבות. במקרים שמספר החולבות קטן ממספר בני הבקר (ועגלים לבשר בכלל זה), מנכים 4 ימי עבודה על חשבון כל עגלה (עגל) שלמעלה מה- מספר של החולבות.

2. זבל. העבודה בהוצאת הזבל מהחצרות נרשמת על חשבון הענף המקבל את הזבל; זה בהתאם להוראות ברית הפיקוח.

הוצאת הזבל מבניני הרפת הנעשית לרוב בעבודת ידים אין לרשום מלכתחילה על חשבון הרפת. הנמקה: הוראות ברית הפיקוח לרשום את עבודת הוצאת הזבל לחובת הענף המייצר

קביעת משקל הפרה ע"י מדידה

המידות והמשקל נקבעו ע"י מחלקת החקלאות בארה"ב על יסוד עשרות אלפים מבחנים שנעשו במשך שנים רבות. הם נקבעו באינצ'ים ובפאונד דים, ואנו הפכנו אותם לסנטימטרים וקילוגרמים לנוחות הבוקר שלנו. יש לזכור שמשקלים אלה על יסוד המדידה מסביב לחזה אינם מדויקים כבשקילה ממש, במיוחד יש לזכור את הדבר כאשר מדובר בבהמות שמנות שמעל הרגיל, הסטי יות בבהמות מבוגרות יכולות להגיע ל-50 ק"ג ויותר. לכן, כשעוסקים במכירה וקניה מוטב לא לסמוך על מדידות אלו אלא לשקול ממש במאזן נים מכוונים ומדויקים.

מודדים מסביב לחזה בנקודה הגבוהה ביותר אבל אין להעביר את סרט המדידה מעל למפרקת, כי מידה זו לא נכללה בנוסחאות אלה.

מידות ומשקל עגלות בגילים מ-3 עד 24 חודשים

הגיל	היקף החזה בסנטימטרים	המשקל בק"ג
3	102	92
6	124	169
9	140	227
12	152	289
15	163	347
18	166	362
24	183	484

לעתים קרובות מתעוררת שאלת משקל הפרה או העגלה אצל הבוקרים, אם לצרכי מקח וממכר ואם לצרכי קביעת שיעור הגדילה של בני הבקר וכן לשם בקורת ההתפתחות הגופנית של העגלה בגיל ההרבעה.

מידות היקף החזה בעזרת סרט מדידה

להלן טבלה המראה את המשקל של עגלות מגזע הולשטיין-פריזי בגילים מ-3 עד 24 חודשים וכן טבלה כללית לכל הגילים. המשקל שבטבלה הוא אופטימלי בתנאי הזנה טובים;

9. שחיטות אונס. במקרה שהבשר נשאר בבית, על חשבון המטבח.
10. חלוקת הירק בתוך בנין הרפת עצמו, על חשבון הרפת.
- סידור בלתי מוצלח זה, קיים רק ברפתות מיושנות לגמרי, בהן אין אפשרות לחלק את הירק מהעגלה ישר לאבוס.

המלב"ה שמואל גזית
הוועדה האזורית של בוקרי עמק הירדן

- הירדן למשל, המחלבה קרובה מאוד לרוב המשרים. הנסיעה נמשכת דקות מספר והובלת החלב משתלבת לרוב עם הובלת תוצרת אחרת בשני הכיוונים. ברור איפוא שחלוקת שעה קלה זו של הובלה בין הענפים השונים המעורבים בדבר, היא בלתי מדויקת בהחלט.
7. הובלות קטנות, כגון הובלת שחת ממתבן מרכזי, ריפוד וכ"הן על חשבון הרפת.
8. הפרדת החלב, באותם המשקים בהם נעשית על ידי הרפתנים נזקפת לחשבון המטבח.